

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820200800
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7820200800.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci navrhovateľky Q. D., nar. XX.X.XXXX bývajúcej v A. č. XX zastúpenej JUDr. Luciou Bakošovou advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave na Šafárikovej ul. č. 20 proti povinnému H. D. nar. X.X.XXXX bývajúceho v A. č. XX zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave na Hviezdoslavovej ul. č. 4 v konaní o určenie výživného pre manželku o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 4Pc/2/2020-125 zo dňa 10.9.2020 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal povinného zaplatiť navrhovateľke manželské výživné za obdobie od 14.8.2019 do 1.10.2019 v sume 391,70 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní vychádzal zo zásady rovnakej životnej úrovne medzi manželmi, pričom prihliadol na odôvodnené potreby navrhovateľky, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné pre navrhovateľku určil na sumu 250,- Eur mesačne, čo za obdobie od 14.8.2019 do 1.10.2019 predstavuje 391,70 Eur. Pretože navrhovateľka žiadala určiť výživné na sumu 500,- Eur mesačne, v prevyšujúcej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti, najmä pre nedostatok dôvodov v jeho odôvodnení. Nebolo jej zrejmé, z akých dôvodov jej konajúci súd nepriznal celý uplatňovaný nárok. Odôvodnenie tejto skutočnosti absentuje napriek správnej konštatácii, že nájomné povinného za bývanie vo výške 550,- Eur je neprijateľne vysoké, presahuje možnosti bývania v tomto regióne a že povinný si môže zabezpečiť aj bývanie za nižšiu sumu. Súd prvej inštancie správne poukázal na skutočnosť, že povinný nepreukázal náklady spojené s účtovníctvom, ani že si plnil vyživovaciu povinnosť voči ich dospeljej dcére. Tieto skutočnosti sa však nepremietli v samotnom uplatňovanom nároku. Z odôvodnenia rozsudku jej nie je jasné, na základe čoho súd určil výživné na sumu 250,- Eur mesačne, keď bolo preukázané, že za mesiac august 2019 aj za mesiac september 2019 mal príjem 1.363,40 Eur. Jej príjem za uvedené obdobie bol 0 Eur. Okrem toho je presvedčená, že okrem oficiálne uhradených faktúr od spoločnosti J. s.r.o. mal povinný aj iné príjmy. Poukázala na to, že počas celého konania povinný nebol schopný zdokladovať jeho mesačné príjmy, neustále sponchyboval výšku svojich príjmov. Podľa jej názoru súd prvej inštancie

nedostatočne zistil skutkový stav aj z toho hľadiska, že nezisťoval celkovú majetkovú situáciu povinného v rozhodnom období. Má za to, že jeho finančná a majetková situácia mu jednoznačne umožňovala prispieť na manželské výživné v ňou navrhovanej výške. Opätovne poukázala, že povinný je výlučným vlastníkom rodinného domu v A. č. XX a je vlastníkom aj ďalších nehnuteľností v kat. území A., teda jeho majetok je oveľa väčší. Vlastní aj osobné motorové vozidlo, traktory a iné hnutelné veci. Zdôraznila, že majetkové pomery povinného treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak jeho majetok, ako objektívnu kategóriu, a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok. Žije luxusným životom, zbytočne platí vysoký nájom v centre mesta v sume 550,- Eur mesačne, kde býva so svojou novou partnerkou. Na sociálnych sieťach sa prezentuje nákladnými dovolenkami v zahraničí i na Slovensku. Uviedla, že sa dlhoročne starala o rodinu, zabezpečovala celkový chod domácnosti na úkor pracovných skúseností. V súčasnosti jej zhoršený zdravotný stav, nedostatočná prax a skúsenosti spôsobujú ťažkosti uplatniť sa na trhu práce tak, aby bola schopná z vlastného príjmu sama zabezpečovať svoje potreby. Súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal príčinami rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania a svojvoľne vyhodnotil dôkazy jednostranne v prospech povinného. Je evidentné, že on podal návrh na rozvod, odsťahoval sa zo spoločnej domácnosti, hrubo porušoval svoje manželské povinnosti, bol jej neverný, našiel si mimomanželskú známosť, s ktorou začal žiť. Ona s dospelou študujúcou dcérou zostala v stave núdze. Preto jeho konanie možno považovať za konanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na to, že v rozhodnom období od 14.8.2019 do 1.10.2019 preukázateľne nemala žiaden príjem a bola nútená sama uhrádzať náklady na rodinný dom (elektrinu, plyn, internet, televíziu, mobil). Okrem toho mala aj ďalšie zvýšené výdaje v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom, ako aj nevyhnutné náklady na zabezpečenie stravovania, ošatenia a hygieny. Namietala aj nepriznanie náhrady trov konania. Podľa jej názoru je spravodlivé, aby jej bola priznaná náhrada trov konania, a to aj s prihliadnutím na jej nepriaznivé majetkové pomery, na jej podlomený zdravotný stav a minimálne pracovné skúsenosti, ktoré ju obmedzujú v tom, aby si našla adekvátne a lepšie platené zamestnanie. Povinný pritom nezabezpečuje ani starostlivosť o svoju vlastnú dcéru, pričom všetky nevyhnutné náklady a potreby v súvislosti s jej štúdiom a živobytím uhrádza ona. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a zaviazal povinného zaplatiť jej manželské výživné za obdobie od 14.8.2019 do 1.10.2019 v sume 783,40 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal jej náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, alternatívne navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti povinnému, ako aj proti výroku o trovách konania podal povinný v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom poukázal na fakt, že v predmetnom konaní boli preukázané nie skutočnosti, pre ktoré by bolo možné akceptovať navrhovateľkou tvrdené dôvody, pre ktoré sa nezamestnala, ale také, ktoré svedčia o jej negatívnom vzťahu k práci. Nadobudol pocit, že súd prvej inštancie vykonané dôkazy vyhodnocoval neobjektívne, jednostranne v prospech navrhovateľky. Nezhľadnil, že v rozhodnom období umožňoval navrhovateľke bezplatné bývanie v jeho rodinnom dome, pričom on musel platiť drahú ubytovňu. Napriek tomu súd prvej inštancie čiastku nájomného 550,- Eur mesačne považoval za neprimerane vysokú, avšak on túto čiastku preukázateľne zaplatil a tým musel napraviť stav, do ktorého ho dostala navrhovateľka tým, že ho pripravila o možnosť bývania v jeho vlastnom rodinnom dome. Za arbitrárny považuje názor súdu, že navrhovateľka bola nezamestnaná z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu bez toho, aby to bolo náležite odôvodnené. V konaní bol preukázaný negatívny vzťah navrhovateľky k práci, keď sa nevedela preukázať žiadnym dôkazom o tom, že sa o zamestnanie náležite uchádzala, a to za obdobie dlhých rokov. Potom, ako začal namietat jej negatívny vzťah k práci, takmer okamžite sa dokázala zamestnať. Poukázal na to, že bola zamestnaná už aj predtým, vždy však len na krátku dobu, nikde nevydržala pracovať. To všetko preukazuje, že neobstojí jej názor, že v zamestnaní jej bránia jej zdravotné ťažkosti. Je pravdou, že navrhovateľka sa lieči z epilepsie, avšak posledný epileptický záchvat mala približne pred 20 rokmi. Táto diagnóza ju nevyklučuje z možnosti zamestnať sa. Rozhodne mohla pracovať vo svojom odbore ako vyučená krajčírka, pričom v tejto oblasti boli aj voľné pracovné miesta. Za špekuláciu považuje jej tvrdenie, že je zamestnaná len na dobu určitú (do konca roka 2020), z pracovnej zmluvy je zrejmé, že pracovný pomer má uzatvorený na dobu neurčitú. Namietal, že súd prvej inštancie prehliadol, že navrhovateľka síce tvrdila, že nemá žiaden príjem, na druhej strane však deklarovala značné výdavky spojené so svojím živobytím, pričom on poukázal na to, že v rozhodnom období boli manželia a pri jeho odchode zo spoločnej domácnosti jej nechal značnú sumu peňazí. Súd prvej inštancie taktiež uveril jej nepravdivým a nepreukázaným tvrdeniam, že sa stará o rodinu, domácnosť a ich dcéru, čo si určite nevyžaduje celodennú starostlivosť, osobitne nie v rozhodnom období, počas ktorého sa už o

ich dcéru nestarala, keďže táto bola plnoletá, rovnako sa nestarala ani o rodinu, ktorá v tom čase už bola rozpadnutá, ani o spoločnú domácnosť, pretože táto neexistovala. Namietal, že súd prvej inštancie neuviedol, na základe ktorého dôkazu dospel k záveru, že by nájomné v preukázanej výške 550,- Eur bolo neprimerane vysoké (ide pritom o najlacnejšie ubytovanie v Rožňave v turistickej ubytovni) a na základe čoho ustálil výšku obvyklého nájomného za jednoizbový byt v Rožňave v sume 250,- Eur, keď v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie. Taktiež z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, na základe čoho súd ustálil, že sa on zapríčinil o rozvod manželstva, keď sa tak stalo z príčin na strane navrhovateľky. Má za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil len formálne v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov jeho odôvodnením, keďže z neho nie je možné zistiť, ako súd dospel k záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Pritom právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je súčasťou procesných záruk zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Taktiež namietol, že priznanie manželského výživného je v danom prípade v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol, aby odvolací súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol a priznal mu plnú náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, alternatívne aby odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutých výrokoch a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že považuje za tendenčné a zavádzajúce jej tvrdenie, že za rozhodné obdobie zarobil 1.387,20 Eur, čo nezodpovedá ani priemernej mzde v národnom hospodárstve, pričom on tento príjem dosiahol ako živnostník, čiže bol to jeho hrubý príjem, z ktorého musel uhradiť všetky odvody a dane. Po odpočítaní všetkých výdavkov je možné ustáliť, že čistý príjem živnostníka predstavuje zhruba 50 % jeho príjmu. Preto argumentovať výškou jeho hrubého príjmu je zjavne zavádzajúce. Zdôraznil, že navrhovateľka konala v rozpore s dobrými mravmi, keď ho najprv prinútila odsťahovať sa z jeho vlastného domu, kým ona si ho nerušene užívala a potom namietala, že výška nájomného, ktoré musel vynaložiť na to, aby si mohol zabezpečiť bývanie, bola neprimerane vysoká, pritom býval v turistickej ubytovni. Odmietla, že by mal mať údajne ešte aj nejaký iný neoficiálny príjem, navrhovateľka toto tvrdenie ničím nepreukázala. K jej tvrdeniu, že nepodal daňové priznanie za rok 2019 uviedol, že termín na podanie daňového priznania bol pre koronu posunutý na 31. október 2020, do času vyhlásenia rozsudku preto daňové priznanie podať nemusel. K svojim majetkovým pomerom uviedol, že nevlastní žiaden likvidný majetok, vlastní staré osobné motorové vozidlo, ktoré používa na podnikateľské účely, čiže, aby mohol dosiahnuť zisk, potrebuje ho vlastniť a užívať. Poprel, žeby žil luxusný život, ktorý prezentuje na sociálnych sieťach drahými dovolenkami. Nechodí na žiadne dovolenky, jediná výnimka bola, keď syn jeho družky ich prekvapil na Vianoce pozvaním do Vysokých Tatier, kde boli iba jeden deň, pričom náklady s tým súvisiace hradil syn družky. Na inej dovolenke nebol. Poprel, žeby za rozvratom ich manželstva bola jeho nevera. Jeho vzťah s inou ženou bol už len následok rozvratu ich manželstva. Poprel, že sa navrhovateľka neuplatnila na trhu práce, pretože sa starala o rodinu, keďže ona bola schopná celé dni prekecať so susedou, ako aj preto, lebo sa jej nechcelo pracovať. Zdôraznil, že o výchovu a výživu ich dcéry sa staral, výživné jej platil a pokiaľ sa rozhodla pre súdne riešenie tejto otázky, tak nepochybne pod nátlakom navrhovateľky. Za výsmech spravodlivosti by považovať, ak by jej súd priznal náhradu trov tohto konania pre údajnú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. To, že nepracovala, nebolo pre jej zlý zdravotný stav, či preto, že nemala možnosť sa zamestnať, ale pre jej lenivosť. Odvolanie navrhovateľky považuje v celom rozsahu za nedôvodné.

5. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinného uviedla, že sa nestotožňuje s jeho tvrdeniami, ktoré sú ničím nepodložené výmysly, ktorými sa snaží ju len zdiskreditovať. Počas trvania manželstva mala ako manželka povinného odvodené právo na bývanie v jeho rodinnom dome, ktorý obývali spoločne viac ako 24 rokov spolu s dcérou. Poukázal na to, že povinný nemal dôvod, aby sa počas manželstva odsťahoval zo spoločnej domácnosti do predraženej ubytovne s nájomným 550,- Eur mesačne. Ona v predmetnom dome nebývala zadarmo. Po odsťahovaní povinného musela platiť všetky výdavky súvisiace s domom. Opätovne zdôraznila, že sa dlhoročne starala o rodinu, zabezpečovala celkový chod domácnosti, a to na úkor pracovných skúseností. V súčasnosti jej zhoršený zdravotný stav, nedostatočná prax a skúsenosti spôsobujú ťažkosti uplatniť sa na trhu práce tak, aby bola schopná z vlastného príjmu sama zabezpečovať svoje potreby. Pritom sa pravidelne zúčastňovala rôznych kurzov a rekvalifikácií, teda prejavovala snahu nájsť si prácu v regióne, kde je beztak veľmi vysoká nezamestnanosť. Argumenty povinného o nejakom klebetení so susedou považuje len za jeho snahu odvrátiť pozornosť od závažnejších skutočností, že jej bol počas trvania manželstva neverný. Tým porušoval svoje manželské povinnosti, nerešpektoval a nectil si ju ako manželku. Našiel si mimomanželskú známosť, ju opustil a ponechal celý chod domácnosti, ako aj starostlivosť o plnoletú študujúcu dcéru len na ňu. Opätovne

poukázala na diametrálne odlišné príjmy účastníkov konania, keďže jej príjem bol v rozhodnom období nulový, zato príjem povinného bol v sume 2.750,60 Eur, ak nie vyšší. Žiadala, aby súd rozhodol v zmysle jej návrhu.

6. Navrhovateľka vo vyjadrení, ktoré doručila súdu dňa 19.11.2020 uviedla, že povinný nepreukázal svoje výdavky, ktoré deklaroval, preto by na ne súd nemal prihliadať. Aj po odrátaní výdavkov v sume 252,29 Eur (odvody, televízia, internet) povinnému z celkovej sumy za rozhodné obdobie 2.750,60 Eur zostalo až 2.246,02 Eur, teda dostatok na to, aby mohol prispievať na jej výživné v navrhovanej výške. Poukázala na to, že povinný nepreukázal splnenie svojej daňovej povinnosti a nepreukázal ani výdavky, ktoré má mať spojené s účtovníctvom, a preto na tieto výdavky nemožno prihliadať. Navyiac ich ani nevyčísliť. Ako podnikateľ si môže účtovníctvo vykonávať aj sám. Poprela, že by povinný uhrádzal výživné na svoju dcéru, naopak všetky výdavky jej hradí ona. Opätovne poukázala na to, že povinný sa dobrovoľne bez akéhokoľvek donútenia odsťahoval z vlastného rodinného domu do predraženého nájmu v sume 550,- Eur mesačne, pričom z dostupných zdrojov na internete je zrejme, že ubytovanie v jednoizbovom alebo v dvojizbovom byte v rožňavskom okrese je možné si zaobstaráť za oveľa nižšiu sumu. Z toho dôvodu považuje za správne, ak súd prvej inštancie tento výdavok považoval za nedôvodný a neprihliadol naň.

7. Povinný vo vyjadrení, ktoré súdu doručil dňa 23.11.2020 uviedol, že navrhovateľka potom, ako sa odsťahoval z jeho rodinného domu, zostala bývať v tomto dome bezplatne. On jej nechal balík peňazí, z ktorého mohla platiť energie. Taktiež poukázal, že je potrebné pri jej hľadaní si práce vychádzať z jej postoja k poctivej práci v čase pred uplatnením si sporného nároku a nie až na jej následné kroky. Navrhovateľka zavádza súd, ak tvrdí, že on zapríčinil rozvrat manželstva. Bola to práve ona, ktorá ho dlhodobo ako manželka odmietala, on ju na to upozorňoval, avšak bezvýsledne. Zdôraznil, že ich manželstvo sa nerozpadlo pre nejakú jeho manželskú neveru, práve naopak, bolo logickým vyústením značného narušenia ich beztak nefunkčného manželstva, že sa začal priateľiť s inou ženou. Pripomenul, že o nej vedela aj navrhovateľka, dokonca prejavila súhlas s tým, že sa mu aspoň nebude musieť venovať. Opätovne uviedol, že navrhovateľka opakovane poukazuje na jeho príjem v hrubom, pričom z tohto príjmu je potrebné odrátať všetky jeho odvody, pričom neuvádza jeho výšku mesačného príjmu, ale príjem za 2 mesiace.

8. Navrhovateľka vo vyjadrení, ktoré doručila súdu dňa 7.12.2020 zdôraznila, že povinný jej nenechal žiaden balík peňazí na úhradu nákladov. Keď sa odsťahoval, nenechal jej žiadne finančné prostriedky, preto všetky náklady jej pomáhali platiť to jej sestry a matka, o čom predložila aj dôkazy. Uviedla, že sa opätovne jedná o výmysel povinného, ktorý svoje tvrdenia žiadnym dôkazom nepreukázal, čo by mal súd vyhodnotiť ako jeho konanie v rozpore s dobrými mravmi. Povinný ju nechal úplne bez peňazí, napriek jeho vedomosti, že bola evidovaná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a vedel, že nepoberá ani len štátne sociálne dávky. Poukázala aj na to, že v rozvodovom konaní nesúhlasila s návrhom na rozvod manželstva, mala záujem o nápravu vzťahov a navštíviť aj manželskú poradňu. Povinný to odmietol. Namiesto toho hľadal iné možnosti v náručí cudzej ženy a tým sa dopustil porušenia manželských povinností. Dňa 29.1.2021 doručila súdu oznámenie, že od 1.1.2021 je nezamestnaná, zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Povinný neplatí výživné na plnoletú dcéru tak, ako bol zaviazaný rozhodnutím Okresného súdu v Rožňave sp.zn. 8 Pc/15/2020 po 180,- Eur mesačne a nevyplatil jej ani vyrovnávací podiel z konania o vypořádanie BSM v sume 3.760,54 Eur po 100,- Eur mesačne.

9. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

15. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 285 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, preto je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o výživnom pre navrhovateľku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami účastníkov uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili ich návrhy a obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie, pričom ani v priebehu odvolacieho konania neuviedli žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o určení výživného pre navrhovateľku. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o určení výživovacej povinnosti povinného voči navrhovateľke, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

16. Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov. Zásadne teda trvá počas celého trvania manželstva. Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby mali v zásade rovnakú životnú úroveň. Aj pre priznanie výživného od manžela však platí, že výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s tým je potrebné spoľahlivo zistiť dôvody, ktoré viedli niektorého manžela k neplneniu vyživovacej povinnosti, a to aj v kontexte ustanovenia § 18 a § 19 Zákona o rodine, ktoré určujú práva a povinnosti manželov. Platí, že manželia sú povinní si navzájom pomáhať, starať sa spoločne o deti, starať sa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov aj o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom. To, ako si konkrétni manželia upravia spôsob a rozsah prispievania každého z nich na uspokojovanie potrieb rodiny, je v praxi predovšetkým vecou dohody. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti medzi manželmi je súd povinný zisťovať, či a z akého dôvodu niektorý z manželov neplní svoju vyživovaciu povinnosť, aké sú osobné, rodinné a majetkové pomery manželov, aké sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Zároveň je povinný zaoberať sa otázkou starostlivosti o domácnosť a otázkou osobnej starostlivosti o deti. Starostlivosť o deti a domácnosť Zákon o rodine stavia na roveň finančným príspevkom, ktorými na potreby rodiny prispieva ten z manželov, ktorý je zárobkovo činný. Výkon osobnej starostlivosti o deti a rodinu je cenený rovnako ako zárobková činnosť.

17. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvej inštancie skúmal osobné, rodinné a majetkové pomery manželov, pričom zistil, že účastníci žili v spoločnej domácnosti do júla 2019, kedy sa povinný odsťahoval a nechal navrhovateľku bývať v rodinnom dome, ktorý patrí do jeho výlučného vlastníctva s plnoletou dcérou, ktorá študovala na vysokej škole. V rozhodnom období, t.j. od 14.8.2019, kedy navrhovateľka podala návrh na určenie manželského výživného do 1.10.2019, kedy bolo ich manželstvo právoplatne rozvedené, navrhovateľka bola nezamestnaná, nemala žiaden príjem. Jej odôvodnené potreby súd prvej inštancie konkretizoval v bode 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Povinný bol v danom období živnostník (živnostenské oprávnenie mal od 1.12.2017). V mesiaci august 2019 mu bolo preukázateľne vyplatených 1.387,20 Eur, v septembri 2019 mu bolo vyplatených 1.363,40 Eur. Iný jeho príjem za dané obdobie zistený nebol. Preukázal, že do zdravotnej poisťovne musel uhradiť odvody vo výške 158,11 Eur a do sociálnej poisťovne 66,78 Eur za každý mesiac. Preukázal aj náklady spojené s používaním mobilného telefónu v sume 20,- Eur mesačne, poplatok za televíziu 12,40 Eur mesačne, poplatok za používanie internetu 15,- Eur mesačne. Tieto jeho výdavky navrhovateľka nespochybnila. Taktiež preukázal platbu nájomného v sume 550,- Eur mesačne. Navrhovateľka preukázala inzerátom, že v Rožňave sa dal v danom období prenajať jednoizbový byt za 250,- Eur mesačne, preto odvolací súd

zhodne s názorom súdu prvej inštancie považoval náklad povinného na bývanie v sume 550,- Eur mesačne za neprímerane vysoký a uznal ho len do sumy 250,- Eur. Tu odvolací súd navyše dodáva, že ubytovanie v turistickej ubytovni nepovažuje za luxusné bývanie tak, ako to tvrdí navrhovateľka, avšak ak povinný žije v tejto ubytovni so svojou priateľkou, nemohol by mu byť priznaný náklad na bývanie v plnej výške, ako by tam býval sám. Za nevyhnutné výdavky povinného je potrebné považovať aj jeho náklady na stravu, ošatenie, hygienu, cestovné, splnenie si daňovej povinnosti, čo spolu môže reálne predstavovať minimálne 300,- Eur mesačne. Jeho nevyhnutné mesačné náklady potom predstavujú minimálne 822,29 Eur. Plnenie vyživovacej povinnosti voči dcére, napriek opakovaným tvrdeniam, za rozhodné obdobie ničím nepreukázal. Nepreukázal, ani že po odchode z domácnosti nechal navrhovateľke určitú sumu peňazí na úhradu nákladov na dom (domácnosť). Súd prvej inštancie teda dostatočne zistil tak príjem ako aj nevyhnutné náklady oboch účastníkov za rozhodné obdobie. Keďže povinný ako jediný živiť rodiny v júli 2019 opustil spoločnú domácnosť, navrhovateľka, ktorá sa dovtedy starala o spoločnú domácnosť, zostala bez akéhokoľvek príjmu a pri zásade, že životná úroveň manželov má byť v zásade rovnaká, súd prvej inštancie správne v zmysle § 71 Zákona o rodine rozhodol, že navrhovateľke vznikol voči povinnému nárok na manželské výživné. Sumu výživného určil z preukázateľného mesačného príjmu povinného (1387,20 Eur, resp. 1363,40 Eur) po odpočítaní jeho nevyhnutných nákladov 822,29 Eur. Určené manželské výživné 250 Eur mesačne je teda primerané odôvodneným potrebám navrhovateľky ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného za rozhodné obdobie. Určenie manželského výživného v sume, v akej ho požadovala navrhovateľka, by nezodpovedalo reálnemu príjmu povinného a odporovalo by uvedeným princípom. Rozhodným obdobím je časový úsek od 14.8.2019, t.j. od podania návrhu do 1.10.2019, t.j. do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Navrhovateľke potom patrí manželské výživné za 17 dní v mesiaci august (250 Eur : 30 dní x 17 dní = 141,66 Eur) a 250 Eur za mesiac september, čo je spolu po zaokrúhlení 391,70 Eur. Za mesiac október 2019 jej už nárok na manželské výživné nevznikol, lebo už 1.10.2019 bolo manželstvo právoplatne rozvedené. Odvolací súd po preskúmaní výpočtu celkovej sumy výživného konštatuje, že súd prvej inštancie správne vypočítal sumu manželského výživného za rozhodné obdobie.

18. K námietke dobrých mravov odvolací súd uvádza, že aj pre priznanie výživného od manžela platí ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Právo oprávneného, v tomto prípade navrhovateľky, na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Skúma sa oprávnenie, nie povinnosť, to znamená, že podľa tohto ustanovenia nemožno priznať výživné len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane navrhovateľky. Predpokladá to teda také správanie navrhovateľky voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva priznať výživné. Nevplýva na zánik vyživovacej povinnosti, tá trvá naďalej, avšak pre prekážku rozporu s dobrými mravmi by súd nemohol výživné priznať. Prekážku rozporu s dobrými mravmi však netvorí okolnosť na strane povinného, teda ak sa navrhovateľka nezachovala voči povinnému žiadnym spôsobom odôvodňujúcim aplikáciu tohto ustanovenia, potom ani objektívne okolnosti na strane povinného nemôžu spôsobiť, že súd výživné neprizná. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd ich vždy posudzuje konkrétne v každom individuálnom prípade, v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste. V danom prípade povinný predovšetkým namietal, že výlučne navrhovateľka sa pričínila o rozpad ich manželstva, že bola nezamestnaná z dôvodu jej lenivosti a že pre ňu musel opustiť spoločnú domácnosť, napriek tomu, že rodinný dom patrí do jeho výlučného vlastníctva. Z rozsudku o rozvode manželstva účastníkov konania je však zrejmé, že návrh na rozvod manželstva podal povinný z dôvodu, že ich manželstvo je dlhodobo nefunkčné. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva uviedla, že s rozvodom manželstva súhlasí. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že finančne rodinu zabezpečoval povinný, zatiaľ čo navrhovateľka sa dlhodobo starala o domácnosť, čiže takto bol dlhodobo zabezpečený chod manželstva účastníkov. Z dokazovania taktiež vyplynulo, že spoločnú domácnosť opustil povinný, ktorý si už počas trvania manželstva našiel mimomanželskú známosť. Odvolací súd konštatuje, že povinný žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa v rozhodnom období navrhovateľka voči nemu správala tak v rozpore s dobrými mravmi, že by to spôsobilo stratu jej práva na priznanie výživného. Ak by počas trvania manželstva neopustil spoločnú domácnosť a neprestal prispevať na chod domácnosti, navrhovateľke by nevznikol nárok na manželské výživné.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov a ich správnym vyhodnotením dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne

takto zistený skutkový stav aj správne právne posúdil. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

20. Obe strany si v konaní uplatnili nárok na náhradu trov konania, ako aj na náhradu trov odvolacieho konania. V konaniach podľa CMP platí, že každý účastník si platí trovy konania sám a žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu od iného účastníka. Táto zásada môže byť prelomená podľa ust. § 55 CMP. Keďže ide o výnimku zo všeobecného pravidla, takáto výnimka musí byť náležite odôvodnená. Úspech alebo neúspech v konaní, v tomto prípade nie je rozhodujúcim kritériom. Jediným zákonným kritériom je, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Pri hodnotení kritéria, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, súd ako jediné kritérium nezohľadňuje iba osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť len okolnosti prejednávanej veci. Návrh manželky na priznanie vyživovacej povinnosti voči povinnému nemožno považovať za šikanóznou žalobu. Taktiež nie je možné konštatovať, že niektorá strana sa správala v konaní obštrukčne. Aké pohnútky viedli navrhovateľku k podaniu návrhu, ako aj to, aké dôkazy boli vo veci produkované, je relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre rozhodnutie o náhrade trov konania vedeného podľa CMP. Keďže odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, s ohľadom na ktoré by bolo spravodlivé náhradu trov konania priznať jednej alebo druhej strane, rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a zároveň v zmysle § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok ani na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).